

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Ianvarii Et Febrvarii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258

De S. Agatha virgine & martyre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77365)

cognouisset, noctū ad locum accedens, & manus suas orando ad cælum extendens, fuit voti sui compos: & cum inuenisset venerandum & sanctum corpus martyris, custoditum ab angelis, & resplendens instar luminis, cum magno gaudio & lætitia apprehendens reliquias, eas vnxit vnguento: & cum eas sindone munda inuoluisset generosa & præclara hæc mulier, cum suis ancillis eas exportauit, & tulit in domum suam, Deum laudans & glorificans.

Post gloriosam verò & preciosam dormitionem sancti martyris Christi Isidori, & inimicissimam interemptionem tyranni Decij, & transitum persecutionis aduersus Christianos, magno desiderio fauciati Chij ciues, in honorem & memoriã huius mar-
tyris, venerandas & preciosas aedes excitauerunt in eius nomine, & in ijs deposuerunt
eius sanctas & venerandas reliquias. Sed diuinã quoquẽ memoriã Marcianus, qui fuit
sanctus & beatus Oeconomus & presbyter, qui venerandum templum sanctæ Irenes
& sanctæ Anastasiæ, in hac regia ciuitate diuinẽ excitauit, cum in posterioribus tempo-
ribus in somnis responsum accepisset à sancto martyre, (ab eo enim visus fuit sanctus
martyr, præcipiens ei, vt excitaret templum in suo nomine) & à somno excitatus san-
ctus Marcianus, diuina fuit captus cogitatione: & extruxit venerandam ædem, in no-
mine & ad gloriã sancti & gloriosi martyris Christi Isidori, prope sanctam Irenen, quæ
spectat ad mare, quam etiam simul dedit ipsi ædi sanctæ Irenes. Deposuit enim sanctus &
magnus vir Marcianus, in veneranda & sancta eius capsã, partem quandam sanctarum
eius reliquiarum, cum aromatibus & vnguento sanctificato. Quamobrem ab eo tempo-
re per multa miracula ostendit propriam virtutem & in eo loco presentiam, dans vni-
cuique diuina gratia ea, quæ sunt ei conducibilia. Quamobrem & fugauit spiritus im-
mundos, & multos liberauit ab infirmitate & à malis incurabilibus: & eos, qui in mari
nauigabant, à tempestate & periculo conseruauit illæsos & non passos naufragium.
Propter hæc ergò & multa alia, gloriã emittimus, honorem & adorationem Deo,
qui per martyrem largitur omnibus curationes & miracula ad peccatorum redempti-
onem, ad purificationem animarum, & ad salutem corporum: Gratia & clementia Do-
mini nostri Iesu Christi, cui gloria & potentia nunc & in secula seculorum, Amen.

Templum
S. Isidori.

Item aliud.

Multa eius
miracula
post mortẽ.

MARTYRIVM SANCTAE ET GLORIOSAE

MARTYRIS CHRISTI AGATHAE,

Authore Simeone Metaphrasæ.

Imperante illo tempore Decio, iniquo Cæsare, Quintiano
autem præside infula Sicilia, Italarum prouinciã, exijt ab
eis iniquum & iniustum edictum, vt omnes Christiani,
qui colebãt veram & piam religionem, morti acerbæ tra-
derentur. Sancta ergò magnique & excelsi animi Agatha,
quæ nata quidem erat ex ciuitate Panormitana? erat au-
tem insigni & claro genere orta, cum audiuisset hoc im-
pium sermone iactatum esse decretum, ilicò patria, gene-
re, gloria & vniuersa, quæ est ad tempus, specie ac visione,
atque adeò ipsa quoquẽ vita contempta, armata fuit ad
certamina pro Christo suscipienda.

FEBRUAR. 5.

Patria S.
Agathæ.Præparat se
ad certami-
na.

Quintianus autem Præses cum audiuisset de sancta & generosa Christi athleta Aga-
tha, quòd formæ pulchritudine superaret omnes sui temporis adolescentulas, querebat
quonam modo Dei virginem Agatham comprehenderet, & ad se attraheret. Non ces-
sabat itaque quotidie improbam suam agitare cogitationem, donè ei liceret cæstrum
sux libidinis ad effectum deducere. Quare venerandam & insignem Dei ancillam Aga-
tham eo pretextu, quòd esset Christiana, iubet comprehendi & ad se adduci. Erat au-
tem beata Agatha vita & oratione ornata, & insigni pulchritudine, quæ poterat eximia
specie eos, qui ipsam videbant, subijcere. Quintianus verò Præses cum esset vaser & ma-
litosus, captus amore virginis, oculum suum perturbabat. Similiter autem eius quoquẽ
pecunias concupiscens, non cessabat a siuè cogitare, quomodo eam apprehenderet.
His ergò modis, quos diximus, furore percitus Quintianus, iussit sanctam Agatham
comprehedi à militibus. Milites autem Catania egressi, cum sanctam inuenissent Agatham,

Compre-
hensa ducitur
ad Præsidi.

D d d d

dicunt

dicunt ei; Exijt aduersus te decretum à Cæsare & Præsede; quoniam dijs non sacrificas; qui honorantur ab Imperatore; neque eos colis ritu patrio. Nunc ergò saltem pollicere te dijs esse sacrificaturam; vt cum omni honore & gloria te adducamus ad præsidentem Quintianum. Sancta autem Agatha superno auxilio & fide circūdata, aduersus tyrannum preclare armabatur. Licetoribus verò festinantibus eam sistere tyrannò; ingressa in domum suam; cum manus in cælum extēdisset, dixit; Domine Iesu Christe, tu solus scis affectionem mei cordis. Tu scis animi mei alacritatem & promptum studium; & meam in te fidem & benevolentiam. Tu sis mihi dux aduersus tyrannum; lam enim, ô Domine, morte est à me affectus & conculcatus. Et nunc oro te Domine, ne gloriatur hic vir exitiosus & malitiosus, quòd polluerit meum corpus, in quo vixi hucusquè honestam & gloriosam vitam; sed festina & vince diabolum & eius ministrum Præsidentem, ne dicat, Vbi est Deus eius; tanquam sacrificium & oblationem meas accipiens lachrymas, in odore suauitatis; Quoniam tu es Deus solus, & te decet gloria in secula, Amen.

Christo preces offert.

Alacriter proficiscitur ad supplicia ferenda.

Et cum ipsa hæc esset precata, egressa est è ciuitate Panormitana, tanquam murus infractus & vallo circumdatus, promptoque & alacri animo iuit cum licetoribus; mente autem apud se cogitans pulchritudinem virtutis, hæc dicebat; Primum quidè, per gratiam Christi decertauit, vt conseruarem corporis castitatem; malumque & mali auctorem diabolum, qui in genere hominum seminauit voluptates; vici & conculcaui. Deinde etiam animam meam posui pro Christo; & spero, quòd cum perpetuò pudore afficiam & perdam; Sed ô male diabole & inimice veritatis, non vides meum stadium; quòd cum sit immortale, exultant iusti simul & angeli; huius verò spectatorem immortalem, Dominum meum Iesum Christum filium Dei; qui stipatur innumerabilibus ordinibus angelorum; Et hæc apud se dicens, flebat. Ea autem proficiscente cum militibus, soluta est corrigia huius calcamenti; & cum posuisset pedem suum supra lapidem; id ligauit. Deinde retrò conuersa, cum neminem vidisset eam sequentem ex ciuibus, qui eam deducebant; sed omnes eam reliquisse & recessisse; magno dolore affecta, orauit Dominum, dicens; Domine omnipotens, propter meos ciues, qui non crediderunt ancillæ tuæ, quæ est decertatura pro sancto tuo nomine, & me non sunt perfectè secuti, ostende magnum miraculum hoc loco; & statim exorta est olea infertilis; quæ publica notabat ignominiam mentes Panormitanorum.

Sterilis olea repente oritur.

Ea autè ingressa Catanam, iussit Præses eam tradi cuidam matronæ, nomine Aphrodisiæ, quæ habebat quinque iuuenes filias; vt eam inducerent morum & verborum blanditijs, & mentem eius mutarent, vt persuasâ dijs sacrificaret; & coeperunt, aliquando quidem eam laudando & honorando, incitare, magna ei pollicentes; aliquando verò minas intentantes, sperantes his escis attrahere sanctam Agatham ad cultum simulacrorum. Cum autem his fallacibus rationibus, eius fortem & constantem mentem conarentur ei auferre; eis respondens sancta martyr Agatha, dicebat; Notum sit vobis, quòd mens mea & cogitatio est fundata supra petram, quæ nunquam potest separari à Christi charitate; vestra verò verba ventis similia diffantur; sermones vestri sunt pluuia; minæ vestræ sunt fluuij; & licet cum ijs in meam domum iruperitis; eam nequaquam labefactistis; est enim fundata supra petram, quæ est Christus filius Dei viui. Dum ipsa autem hæc diceret; non intermittebat suum pectus irrigare lachrymarum inundatione. Nam quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarum; ita etiam desiderauit eius anima venire ad stadium decertationis; omne genus tormentorum prompto & alacri animo desiderans & studens ferre pro fide in Christum.

Constantis animus S. Agathæ.

Aphrodisia ergò videns immobilem & inuictam sanctæ Agathæ mentem; ad Quintianum accedens; dixit ei; Est facilius lapides molles & teneros facere; aut ferrum in plumbum conuertere; quam mentem huius puellæ à Christi amore traducere. Ego enim & filia meæ noctu & diu nihil aliud fecimus; aliquando quidem monentes; aliquando autem etiam minas intentantes. Ego quidem ei obtuli margaritas, mundumque; & vestem preciosam, aurumque; & argentum, domosque; & suburbia & mancipia; ea verò hæc omnia non pluris facit, quam terram, quam calcat pedibus. Tunc iratus Quintianus, iussit eam duci in secretum; & sedens in tribunali; dicit ei; Cuius es generis? Respondit sancta Agatha; Non solum sum ex nobili & illustri genere; sed sunt etiam mihi cognati insignes diuitijs. Dixit Quintianus; Si es genere nobilis & illustris; eur moribus ancillæ personam suscipis; sancta dixit Agatha; Rectè dixisti. Nam quoniam sum Christi ancillæ; propterea me

me ostendo esse seruam. Quintianus dixit; Verè es libera. Quomodo ergò te affirmas esse seruam? Dixit sancta Agatha; Nostra nobilitas & gloria est in eo, quòd Christi annunciatu seruitus. Dixit Quintianus; Quid ergò; nos non habemus libertatem; qui Christi seruitutem despuimus? Dixit sancta Agatha; Ad tantam deuenistis seruitutem & captiuitatem, vt vos non solùm serui peccati efficiamini, sed etiam cultores abominandorum & nullo sensu præditorum simulacrorum; honorem, qui Deo conuenit, tribuentes lignis & lapidibus. Dixit Quintianus; Si quid insanè blasphemabis; de te poterunt sumi poenæ. Sed priusquam in mea tormenta incidas; dic quam de causa recusas deos colere. Dixit sancta Agatha; Nè dicas deos, sed dæmones; quorum faciem in æs conuertitis, quorum marmoreos & è gypso effictos vultus inauratis. Dixit Quintianus; Elige tibi bonam mentem; & persuasa sacrificia. Sin minùs, diuersa tormenta subibis cum damnatis? & cum ignominia affeceris dignitatem tuæ cognationis; tandem persuasa sacrificabis dijs omnipotētibus. Dixit sancta Agatha; Sit sicut Venus dea tua, vxor tua; & sis tu; sicut Iupiter deus tuus.

Egregia sanctæ virginis sententia.

Hęc cum audiisset Quintianus; iussit ei impingi colaphum, dicens; Nè ore arroganti Præsident afficias contumelia. Sancta dixit Agatha; Quos dixisti deos tuos; non vis referri in eorum numerum? Dixit Quintianus; Hoc planum est, te plurimorum tormentorum teneri cupiditate; cum per tuas contumelias, vt ad ea descendam; me horteris. Dixit Agatha; Miror te cum sis homo prudens, ad tantam venisse insipientiam; vt nolis euadere dijs tuis similis; & esse particeps eorum vitæ. Si sunt ergò dij tui & eos colis, ecce tibi benè sum precatus; quomodo ergò dicis, te fuisse à me affectum contumelia; quæ optauit, vt tua vita esset sicut vita illorum? Sin autē illam abijcis hereditatem; ipsos mecum vocabis execrandos. Dixit Quintianus; Superba verba loqueris. Aut dijs sacrificas; aut varia tormenta expectas. Dixit Agatha; Etiam si in me feras immittas; cum Christi nomen audierint; mansuescent. Sin autem ignem inferas; angeli mihi è cælis rorem supeditabunt. Quòd si plagas & flagella; habeo spiritum veritatis; qui me liberabit ex tuis manibus. Tunc Quintianus caput mouēs; iussit eam duci in tenebrosam custodiam; dicens; Apud te considerans, o Agatha; ducere poenitentia; vt effugere possis mea tormenta. Dicit ei sancta; Tu ipse ducere poenitentia; vt possis effugere æternū supplicium. Tunc iratus Quintianus; iussit eam trahi vsque ad custodiã. Sancta verò Agatha cum plurima læticia ingressa est in custodiam; tanquam ad gaudium & exultationem; certamen suum Domino commendans cum precibus.

Colaphus ei infringitur.

Eius animi constantia.

Et læta in carcerem.

Sequenti autem die impius Quintianus iussit eam sisti tribunali, dicens ei; Considera sine de tua salute? Sancta dixit Agatha; Salus mea est Christus. Dixit Quintianus; Quo usque o misera miseram producis cogitationem? Nega Christum, & incipe deos colere; nè vita & ætate priuata; immaturam mortem subeas. Dixit Agatha; Tu negas deos tuos, qui sunt lapides & ligna; & accede ad verum Deum, qui te fecit; nè in æterna incidas tormenta, & quæ nunquam cessant supplicia. Tunc iratus Quintianus, iussit eam suspensam verberari; & dicebat ei; Agatha, corrige tuam cogitationem; vt vita tibi conueniat. Dixit Agatha; Tormenta tua gaudij thesaurum mihi recondunt; & exulto, vt qui bonum audit nuncium; & qui videt eum, quem desiderabat, & vt qui inuenit multos thesauros; Ità ego quoque delector ijs, quæ sunt ad tempus, tormentis; quæ in inanis te mihi intentaturum.

Verberatur

Fieri enim non potest; vt frumentum tutò in horreo conseruetur; priusquam fuerit nudatum palca. Similiter etiam anima mea non potest venire intra paradysum; priusquam corpus meum varijs tormentis affectum fuerit à tuis ministris. Iratus itaq; Quintianus; iussit eius mamillam torqueri; & deinde eam amputari. Dixit autem sancta Agatha; Impie & crudelis tyranne, non erubuisti hęc facere foeminae; & mamillam, quam in matre tua suxisti, amputare? Sed tamē etiam si externam mamillam abscidisti, habeo aliam in anima mea, quam non poteris excindere; est enim oblata Christo Deo meo à tenera ætate. Iratus autem rursus Quintianus, iussit eam abduci in carcerem; iubens nulli ex medicis permitti ad eam ingredi; & nec panem ei dari, nec aquam.

Sapientissima martyris vox.

Mamilla eius amputatur.

Ea autem ingressa custodiam; circa mediam noctem in senis similitudine apparuit ei S. Petrus ap. Apostolus Petrus, quem præcedebat puer ferens lampadem in manibus, plurima habens medicamenta, & se dicens esse medicum; & talibus verbis eam alloquens; Impius quidem Tyrannus flagellis in te vsus, nihil profecit; tua autem fortitudine & cōstantia eum

S. Petrus ap. pater ei.

Sancti in
Dei lumine
sciunt, quæ
circa nos
aguntur.

magis tabefecisti. Quamobrem mamillam tuam non solum iussit torqueri, sed etiam fecit abscindi. Quare anima eius afficietur dolore in æternum. Cum autem adessem in illa hora, in qua hæc passa es, & animaduertens vidissem fieri posse, vt tua mamilla sanaretur, ea de causa huc veni. Dicit ei sancta Agatha: Meo corpori nullam vnquam adhibui medicinam: & nunc turpe esse existimo, morem bonum, qui abineunte ætate est confirmatus, interire. Senex verò respondens, dicit ei: Ego quoque sum Christianus: & confidēs te posse à me curari, ea de causa veni ad te. Sed nē me reuerearis. Sancta autem respondēs, dicit ei: Et quomodo fieri potest, cum tu sis senex & longæuus: ego autem sim puella, vt ostendam tibi corpus perditum tormentis? Sed sinā potius hæc vulnera mentem meam pungere, quàm, quod mihi probro futurum esset, impudenter mea aperiam vlcera. Quamobrem ago tibi gratias, venerande pater: quòd sis dignatus ad me venire propter hanc corporis curationem. Scias verò, quòd medicamēta ab hominibus composita, corpori meo nunquam admouebuntur. Respondens autem senex, dicit ei: Cur non finis me te curare? Dicit ei sancta: Quoniam habeo Dominum meum Iesum Christum, qui solo nutu curat omnia: & verbo suo facit prostratos surgere. Ipse, si velit, potest me quoque conseruare: quæ sum indigna eius ancilla. Tunc senex subridens, dicit ei: Ipse quoque me misit ad te, & ego sum eius Apostolus. Vide autē te ipsam, quem admodum sis curata. Hæc verò cum dixisset, euanuit ab eius oculis.

Curantur
eius vulne-
ra diuini-
tūs.

Tunc precās, dicit sancta Agatha: Ago tibi gratias Domine mi Iesu Christe, quòd sis mei recordatus: & ad me miseris tuum Apostolum, qui me corroborauit, & renouauit membra mea. Dum ipsa autem implēssēt preces, adspiciens suum corpus inuenit curata sua vulnera: & mamillam sanam redditam sicut prius. Tota verò nocte lux circumdedit custodiam: adeò vt præ illuminatione custodes fugerint, & apertum carcerem reliquerint. Qui autem illic erant condemnati, cum vidissent quod factum fuerat, dicunt sanctæ Agathæ: Ecce portæ sunt apertæ: & nemo est qui eas custodiat: egredere & fuge. Respondēs autem sancta, dicit eis: Absit, vt ego priuer corona meorum certaminum, & custodes carceris conijciam in periculum. Habens enim adiutorem Dominum nostrum Iesum Christum, filium Dei viuū, ad finem vsque permanebo in eius confessione, qui me curauit & est consolatus. Post quartum verò diem iubet Quintianus eam duci in iudicium: & dicit ei: Quousquē pergis aduersari edictis Imperatorum? Aut dijs sacrificare, aut te grauioribus puniam supplicijs. Dicit ei sancta: Omnia verba tua sunt vana: edicta autem tua & Imperatorum tuorum sunt iniqua, quæ quidē ipsum quoque aërem polluunt. Quamobrem dic mihi, o miser & nullo sensu prædite: Quis vult ad auxilium inuocare lapides & ligna: quibus nullus adest sensus? Non vides, quòd pro mamilla mea à te abscissa, aliam mihi fecit exoriri Dominus meus Iesus Christus? Furore autem percitus Quintianus, dicit ei: Quis te curauit? Dicit ei sancta: Iesus Christus filius Dei viuus. Dicit ei Quintianus: Rursus tu Christum nominas, quem ego nec volo quidem audire? Dixit sancta: Non cessabo eum inuocare labris meis, & corde glorificare. Dixit Quintianus: Ego iam cognoscam, an te seruet Christus tuus: & iussit sterni testas acutas, carbones verò ignis iniijci, & eam proijci in carbones. Cum hoc autem factum esset, eo in loco fuit repente tremotus, & pars eius repente humi cadens, cōprehendit socium Præsidis nomine Vlteium, & amicum eius nomine Theophilum, quorum consilio faciebat hæc iniusta. Non hoc autem solum, sed etiam vniuersa Catanæ ciuitas à tremotu valdè fuit agitata, adeò vt omnes ciues concurrerint in Prætorium, & Præsidem valdè conturbauerint.

Novis affi-
cit panis.

Terræmo-
tus horren-
dus.

Tunc Quintianus primū quidem timens tremotum, secundo autem conturbatus populi insurrectione, iussit sanctam Agatham abduci in carcerem. Ingressa verò custodiam, extensis in cælum manibus, dicit: Ago tibi gratias Domine, quòd me dignam censueris, quæ decertarem pro sancto tuo nomine: ablato à me presentis vitæ desiderio: & similiter meo corpori donata tolerantia. Tu ergo Domine, exaudi me in hac hora: & dignare ancillam tuam relinquere hunc mundum, & peruenire ad diuitem & magnam misericordiam. Peractis autem precibus, protinus tradidit Domino spiritum: adeò vt populus eum audisset, venerit cum omni studio, & reliquias sanctæ martyris cum omni reuerentiâ & honore deposuerit. Quidam verò adolescens, habens secum pueros numero centum pulcherrimè vestitos, & qui erat similiter ignotus ijs, qui habitabant ciuitatem Catanensem, cum venisset in locum, in quo situm erat sanctum eius corpus,

Deponit po-
pulus reli-
quias sanctæ
martyris cum
omni reuer-
entiâ & ho-
nore.

tabu-

tabulam quam apportauerat marmoream, capsâ imposuit, sic inscribens: Mens sancta; honor in Deum voluntarius; & patriæ redemptio. Quam cum tunc intus deposuisset ad caput sanctæ, recessit; & non amplius apparuit in ciuitate; adeò vt nonnulli suspicarentur eum esse angelum Dei.

Cum autem audisset Quintianus hinc excessisse martyrem; ad inuadenda eius bona contendebat. Accepta verò secum vniuersa cohorte, properabat ire Panormum. Cum iter autem iniisset; iusto Dei iudicio accidit, vt ipse periret in quodam fluuio, sito prope ciuitatem Catanam; nomine Psemitho. Nam cum ipse veller eum trāsmittere; ingres-
sus est pōtionem cum equis suis. Duo autem equi in eum fecere impetum. Et vnus qui-
dem irruens in eius faciem, eam deleuit; alter verò non cessauit calcibus eum impetere,
donc eum iecit in fluuium Psemithum. Et cum multi quesissent eius corpus; non fu-
it inuentum vsque in hodiernum diem.

His autem sic peractis; creuit cultus & honor sanctæ martyris Agathæ; nec ausus est
quispiam vexare eius genus. Quo autem in loco apparuit immutabilis ille angelus, qui
tabulam imposuit in capsâ martyris, impleto anno eius cōsummationis, mons Aetna
ignem eructauit; & tanquā fluuius valde mugiens; sic descendit, lapides dissoluens tan-
quā ceram è vertice montis; combusturus & perditurus vniuersam ciuitatem Cata-
nensem. Qui verò circa montem habitabāt, & si essent gentiles; ignem fugientes, pro-
perarunt ad templum virginis, & auferentes amictum, qui erat arcæ impositus; ex ad-
uerso ignis eum posuerunt. Dei autem providentia ignis ille protinus est repressus. Fa-
ctum est verò miraculum quinto Februarij, in quo etiam decertauit: In quo etiam fe-
stum quoque celebrantes, glorificamus Dominum nostrum Iesum Christum Deum,
vt nos quoque sanctis eius intercessionibus, accipiamus remissionem peccatorum; &
magnam misericordiam nunc & semper & in secula seculorum, Amen.

Quintianus
perit in flu-
mine.

Amictus
sanctæ vir-
ginis profi-
gat ignem.
Festū eius.

VITA S. CONFESSORIS CHRISTI BERTVL- PHI, IVSSV FOLCARDI ABBATIS CONSCRIPTA,

*sed author nomen suum suppressit: fuit autem monachus Gans-
dauensis circa annum Christi 1073.*

PROLOGVS.

Voniam quidem omnis, qui membra cuiuscunque hono-
rat, totum hoc, cuius membra sunt, honorat: membra verò
Christi omnes sunt sancti: ergo & qui sanctos honorāt, Chri-
stum laudare & honorare probantur. Non tamen Christus
in Sanctis suis, neque Sancti in Christo laudari egent: sed
qui eos hinc laudant, egent vtique vt laudent. Eccè inter reli-
qua membra Christi beatum Bertulphum, egregium cor-
poris Christi membrum, in medium assumo: quem tanto
minùs laudare sufficio, quanto ampliùs & ingenio & vita
sordescō. Sed quod minùs sufficio, sancti huius supplebit in-
tercessio: & qui dedit velle, dabit (credo) & posse. Cuius vi-
tam, veteri olim stylo descriptam, vt nouo scribendi percurrerem studio, domini Ab-
batis nostri Folcardi obtinuit iussio: cui petenti fas nō erat quicquam negare, quia spe-
ciali sanctū hunc adeò deuotione amplectitur, vt cum omnibus sanctis specialem hunc
pro omnibus fidelibus defunctis habeat intercessorem, quem ad eorūdem fidelium de-
functorum memoriam, & corpore & intercessione fecit esse presentem. Sed hoc solum
miror, quòd humiliter à me ignauo exigere voluit, quod ipse sancto viro efficaciter ex-
hibere valuit: præsertim cum sim incircuncisus corde & labijs, ille autem disciplinis non
mediocriter instructus Ecclesiasticis. Cuius præclara ad sanctum deuotio, quia humilita-
te ornabatur, quod deuotè humilis sancto viro exhibere valuit, humiliter deuotus ab
alio, licet sciolo, petere non horruit. Quid ergo? Iubenti auctoritate, & petenti humili-
tate, non quantum debeo, sed quantum habeo, patri præsto, salua virorū illustrium ma-
iestate, qui ad hoc opus ingenio & doctrina longè me præcellunt. Sed si quid mēs nostra
dictando, vel manus scribendo errauerint, eius erit & apud sanctissimum Bertulphum

Iussu Abba-
tis sui feri-
psit hæc vi-
tam quidā
doctus mo-
nachus.